

» credens, quia quæ promisit, potens est et facere¹. »
 Contra quam divinam et apostolicam vocem canis iste rabiosus oblatrans, ausus est dicere, Abraham Deo suo promittenti prolem non credidisse, ignorans illud quod ait: « Si mihi centum annos habenti nascetur filius², » admirantis esse gaudium, non diffidentiam dubitantis. Vel illud: « Non potest excidere verbum Dei. Non enim » omnes qui ex Israël, ii sunt Israël; neque quia sunt » semen Abraham, omnes filii; sed in Isaac vocabitur tibi » semen: hoc est, non ii qui filii carnis, hi filii Dei, sed » filii promissionis deputantur in semen³. » Vel illud de Elia: « Sed quid dicit illi responsum divinum? Reliqui » mihi septem millia virorum, qui non curvaverunt genua » ante Baal⁴. » His atque hujusmodi attestationibus Dei boni et veri esse Scripturas illas, quas iste blasphematur, Apostolica commendat auctoritas. Ubi autem etiam aliquid de auctoribus Gentium dicit Apostolus, non eos appellat Prophetas Dei, nec illarum scripturarum Deum dicit auctorem, quamvis ibi aliqua vera reperiatur, sicut de isto Cretensi ait: « Dixit quidam ex ipsis proprius eorum propheta: Cretenses semper mendaces⁵: » non ergo Judæorum proprius, sed Cretensium: quod utique ad hoc dictum est, ne Dei Propheta putaretur. Et in Actibus Apostolorum cum loqueretur Atheniensibus, ait de Deo: » In illo enim vivimus, et movemur, et sumus: sicut et » quidam secundum vos dixerunt⁶. »

XIV. Sed Apostolis, inquit, Dominus noster interrogantibus de Judæorum Prophetis quid sentiri deberet, qui de adventu ejus aliquid cecinisse in præteritum putabantur, commotus talia eos etiam nunc sentire respondit: « Dimisistis vivum qui ante vos est, et de mortuis fabu-

¹ Rom. iv, 20. — ² Gen. xvii, 17. — ³ Rom. ix, 6. — ⁴ Id. xi, 4, et 3 Reg. xix, 18. — ⁵ Tit. i, 12. — ⁶ Act. xvii, 28

» lamini. » Quid mirum, (quandoquidem hoc testimonium de scripturis nescio quibus apocryphis protulit,) si de Prophetis Dei talia confinxerunt hæretici qui easdem litteras non accipiunt? Nam in Evangelio Dominus, quod non est apocryphum, sed in luce veritatis omnibus notum, etiam post resurrectionem Discipulis in itinere comitatus, incipiens a Moyse, per omnes Prophetas, hæc de se quæ facta fuerant, prædicta monstravit¹.

XV. De ipso, inquit, iterum arguit, ubi dicit: « Multi » mihi dicent in illa die: Domine, in nomine tuo dæmonia eiecimus, et in nomine tuo prophetavimus, et in » nomine tuo virtutes multas fecimus. Et tunc dicam illis: » Recedite a me, quoniam nunquam vos scivi, quia operati estis iniquitatem². » Absit ut ista de Prophetis sanctis, in quibus erat Moyses et cæteri, Dominus dixerit: sed dictum est de iis, qui post ejus Evangelium prædicatum, in ejus nomine sibi loqui videntur, nescientes quid loquantur; in quibus et iste sibi locum periturus invenit.

XVI. Illud quoque ait dixisse Dominum: « Ego sum » janua ovium: omnes alii quotquot ante me venerunt, » fures sunt et latrones³. » Non autem ita scriptum est: sed ita: « Omnes quotquot venerunt, fures sunt et latrones. » Venisse quippe hoc loco intelligi voluit eos qui missi non fuissent: quos arguit etiam Jeremias, dicens: « Hæc dicit Dominus de prophetis qui prophetant » in nomine meo, et ego non misi eos⁴. » Illi autem quos insanus iste blasphematur, a Domino missi sunt, non sponte venerunt. Quos et Dominus per parabolam quidem, sed apertissima significatione declarat, ubi dicit: « Aliam parabolam audite: Homo erat paterfamilias, qui plantavit » vineam, et sepem circumdedit ei, et fodit in ea torcular, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et

¹ Luc. xxiv, 27. — ² Matth. vii, 2. — ³ Joan. x, 8. — ⁴ Jerem. xiv, 15.

» peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum ap-
 » propinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acci-
 » perent fructus ejus. Et agricolæ apprehensis servis ejus,
 » alium ceciderunt, alium occiderunt, alium vero lapi-
 » daverunt. Iterum misit alios servos plures prioribus, et
 » fecerunt illis similiter. Novissime autem misit ad eos
 » filium suum, dicens: Verebuntur filium meum. Agricolæ
 » autem videntes filium, dixerunt intra se: Hic est hæres,
 » venite occidamus eum, et habebimus hæreditatem ejus.
 » Et apprehensum ejecerunt eum foras extra vineam,
 » et occiderunt. Cum ergo venerit Dominus vineæ, quid
 » faciet agricolis illis? Aiunt illi: Malos male perdet, et
 » vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fruc-
 » tus temporibus suis. Dicit illis Jesus: Nunquam legis
 » in Scripturis: Lapidem quem reprobaverunt ædifican-
 » tes, hic factus est in caput anguli¹: a Domino factum
 » est istud, et est mirabile in oculis nostris? Ideo dico vo-
 » bis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur
 » genti facienti fructus ejus². Quid hoc apertius, quid
 » clarius, quid evidentius? Sed iste de illorum numero est,
 » qui servos patrisfamilias hujus lapidaverunt. Hoc enim
 » facit, non ictibus saxeis, sed maledictionibus duris. Nam
 » et primitus in gente Judæorum vineam Dei esse planta-
 » tam, missosque Prophetas ante ipsum esse Salvatoris ad-
 » ventum, parabola ista testatur. Et cum dicit: « Auferetur
 » a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus
 » ejus: » quod regnum dicit, nisi quod sperabant, non
 » quod acceperant, id est, vitæ æternæ? Unde alibi dicit:
 » « Scrutamini Scripturas, in quibus putatis vos vitam æter-
 » nam habere, ipsæ testimonium perhibent de me³. » Et
 » alibi, « Væ vobis legisperitis, qui tulistis clavem scientiæ:
 » ipsi non introistis, et eos qui introibant prohibuistis⁴. »

¹ Psal. cxvii, 22. — ² Matth. xxi, 33-43. — ³ Joan. v, 39. — ⁴ Luc. xi, 32.

Istis-ne molibus testimoniorum non atteritur impudens
 vanitas? Quis hunc audit, nisi qui Scripturas sanctas non
 audit, aut tam male audit quam in eas iste cæcus in-
 currit?

XVII. Sed ait de eis Dominus, inquit: « Parentes ves-
 » tri manna manducaverunt, et mortui sunt¹: » decens
 neminem ipsorum ad Dominum pertinuisse, quibus mors
 dominata est. Neminem plane, sed parentum illorum qui-
 bus talia loquebatur: parentes quippe infidelium, quos
 nisi infideles volebat intelligi? Unde alio loco dicit: « Væ
 » vobis, Scribæ et Pharisei hypocritæ, qui ædificatis sepul-
 » cra Prophetarum, et ornatis monumenta justorum, et
 » dicitis: Si fuissetis in diebus patrum nostrorum, non
 » essemus socii eorum in sanguine Prophetarum. Itaque
 » estis testimonio vobismetipsis, quid filii estis eorum qui
 » Prophetas occiderunt². » Filios utique dixit imitatione sce-
 » leris, non propagine generis. Non enim quod ex illis se-
 » cundum carnem nati erant, hoc eis esse poterat crimini;
 » sed quod eis se similes infideli crudelitate monstrabant.
 » Ideoque connectit, ac dicit: « Et vos implete mensuram
 » patrum vestrorum. Serpentes, genimina viperarum,
 » quomodo fugietis a judicio gehennæ? Ideo ecce ego
 » mitto ad vos Prophetas et sapientes et scribas, et ex illis
 » occiditis et crucifigitis, et ex illis flagellabitis in Syna-
 » gogis vestris, et persequimini de civitate in civitatem:
 » ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est
 » super terram, a sanguine Abel justi usque ad sanguinem
 » Zachariæ filii Barachiæ, quem occidistis inter templum
 » et altare. Amen dico vobis, venient hæc omnia super
 » generationem istam³. » Nempe constat, nempe manifes-
 » tum est, imitando esse istos filios malorum, a quibus
 » Prophetæ sancti et justi, ab ipso Abel quem frater occidit,

¹ Joan. ii, 31. — ² Matth. xxiii, 29-31. — ³ Ibid. 31-36.

usque ad Zachariam quem isti occiderunt, persecutiones impiissimas et sceleratissimas pertulerunt. Nam quomodo super istos veniet illorum sanguis, qui longe ante vixerunt quam isti vel nascerentur, nisi quia unum genus, una conspersio, una massa est impiorum, imitatione sibimet connexorum? Simul etiam declaratur, in eodem populo fuisse justos atque Prophetas Dei, quorum isti, quibus hæc loquitur Dominus, ædificabant sepulcra, ornabantque monumenta. Pejor ergo iste et immanior qui eos defunctos lingua maledica lacerat, quibus honorem etiam impii deferebant; et in animam suam crudeliter sæviens eos blasphemat, cum velit videri Christianus, quos Prophetas et justos asserit Christus.

XVIII. Jamvero quod adjungere voluit sanctos patriarchas, Abraham, Isaac et Jacob, his de quibus Dominus ait: « Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et » mortui sunt¹, » quia et isti patres mortui sunt; utrum fraudulentus, an cæcus sit potius judicandus, incertum est. Sed quodlibet eorum eligat, detestandus est. Hinc enim hoc ostendere voluit, quia Dominus commemoratis eisdem patribus, ait: « Non est Deus mortuorum, sed vivorum²: » cum potius eos vivere dixerit. Adhibito quippe testimonio de Lege, ubi scriptum est: « Ego sum Deus » Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob³; » adjunxit: « Non est Deus mortuorum, sed vivorum. » Et adjecit. « Omnes enim illi vivunt: » vita utique vera, qua justii vivunt, etiam quando corpore moriuntur. Sed quando hæc diceret iste, si viveret?

XIX. In hanc sententiam vult accipi et quod ait Dominus ad Judæos: « Neque me nostis, neque Patrem meum, » sed nec verbum Dei habetis in vobis manens⁴. » Quod utique contrarium non est ei quod dixit: « Tulistis clavem

¹ Joan. vi, 31. — ² Matth. xxii, 32. — ³ Exod. iii, 6. — ⁴ Matth. viii, 19.

» scientiæ, ipsi non introistis, et eos qui introibant prohibuistis¹. » In semetipsis enim verbum Dei non habebant, sed habebant in litteris quas legebant. Nam si haberent in semetipsis, et ipsi intrarent, et alios intrare permetterent. Non intrare autem est, non intelligere. Ecce quare nec ipsum noverant, nec ejus Patrem; quia non intelligebant quod legebant: non quia Deum et Christum non prædicaverant, quos legebant. Hoc est ergo intrare, non esse contentum superficie litteræ, sed ad interiora intelligentiæ pervenire.

XX. Argumentatur etiam de Joanne Baptista, quia Dominus ait: « In natis mulierum non exurrexit major » Joanne Baptista: qui autem minor est in regno cœlorum, major est illo². » Ita velut ratiocinando, tanquam Joannes non pertineat ad regnum cœlorum, et ob hoc multo minus cæteri Prophetæ illius populi, quibus major est Joannes. Hæc autem verba Domini duobus modis possunt rectissime intelligi. Aut enim regnum cœlorum appellavit eo loco Dominus, quod nondum accepimus, et in quo nondum sumus; unde et in fine dicturus est: « Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum³: » et quia ibi sunt sancti Angeli, quilibet in eis minor, major est utique quolibet sancto et justo, portante corpus quod corrumpitur et aggravat animam⁴. Aut si regnum cœlorum in ea sententia illic intelligi voluit, qua et in hoc tempore significatur Ecclesia, cujus filii sunt omnes ab institutione generis humani usque nunc, quotquot justii et sanctii esse potuerunt; profecto se ipsum Dominus significavit, quia nascendi tempore minor erat Joanne, major autem divinitatis æternitate et dominica potestate. Proinde secundum priorem expositionem ita distinguitur: « In natis mulierum » nemo exurrexit major Joanne Baptista: qui autem

¹ Luc. xi, 32. — ² Matth. xi, 11. — ³ Id. xxv, 34. — ⁴ Sap. ix, 15.

» minor est in regno cœlorum¹ » ac deinde subinfertur, « Major illo est. » Secundum hanc autem posteriorem ita : « In natis mulierum nemo exurrexit major Joanne Baptista ; » qui autem minor est, » ac deinde subinfertur : « In regno » cœlorum major illo est. » Sed uterque intellectus quam congruit veritati, tam refellendæ hujus sufficit vanitati. Sive enim quilibet Angelus cæteris minor, Joanne sit major ; sive hic Dominus intelligatur, Joanne præcursore suo ætate minor, majestate major, nihil inde Prophetis cæteris derogatur. Potuerunt enim esse Joanni aliqui æquales, aliqui eo minores, nullus autem major propter sententiam Domini : omnes tamen sancti, et justi et boni.

XXI. « Sed Moyses, inquit, omnem spem futuræ resurrectionis in hominibus extinxit, qui mortalem esse animam pronuntiavit², qui eam esse sanguinem dixit. » Deinde ratiocinando magnis viribus conatur ostendere, non esse animam sanguinem, et laborat in re manifesta, non intelligens Legem. Sic enim dictum est : « Anima » omnis carnis sanguis est³ : » quomodo dictum est : « Petra erat Christus⁴ : » non quia hoc erat, sed quia hinc significabatur. Non autem frustra Lex animam voluit significare per sanguinem, rem scilicet invisibilem per rem visibilem ; nisi quia sanguis per venas omnes ab ipso corde diffusus, in nostro corpore plus cæteris humoribus principatur ; ita ut ubicumque fuerit vulnus inflictum, non humor alius, sed ipse procedat : itaque anima, quia omnibus quibus constamus invisibiliter prævalet, illo melius significatur, quod omnibus quibus constamus visibilibus prævalet.

XXII. Illud autem quod Apostolus ait, (nam et hoc testimonium iste posuit,) « Caro et sanguis regnum Dei non

¹ Matth. xi, 11. — ² Gen. ix, 5. — ³ Levit. xvi, 14. — ⁴ 1 Cor. x, 4.

» possidebit¹ : » non facit de anima, sed de resurrectione corporis quæstionem. Verum et ista duobus modis solvitur. Aut enim carnis et sanguinis nomine corruptionem carnis et sanguinis nuncupavit, quæ in resurrectione non erit : aut carnem et sanguinem, homines ad omnes illecebras sæcularium voluptatum carni et sanguini deditos, qui regnum Dei non possidebunt. Totus autem iste locus apostolici sermonis, ubi scriptum est : « Caro et sanguis » regnum Dei non possidebit, » si consideretur diligentius, magis persuadebit corruptionem carnis sicut nunc est, his eum vocabulis appellare voluisse, atque ad exponendum quid diceret adjunxisse : « Neque corruptio incorruptionem possidebit. » Quia cum facta fuerit quæ in resurrectione speratur illa mutatio, non utique remanebit ulla corruptio. Quamvis ergo et post resurrectionem Dominus dixerit Discipulis suis : « Palpate, et videte, quia » spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere² : » tamen secundum substantiam caro erit, non secundum corruptionem, quæ nunc carni hoc nomen imponit. Unde ait Propheta : « Omnis caro fœnum³. » Numquid enim et Domini quam levavit in cœlum ? Quo ergo modo appellavit Propheta carnem, ubi ait : « Omnis caro » fœnum ; » dicturus utique : « Fœnum aruit : » eo modo et Apostolus ait : « Caro et sanguis regnum Dei non possidebit ; » quia non ibi erit corruptio, qua nunc sicut fœnum natura carnis arescit. Non enim alia sententia est : « Neque corruptio incorruptionem possidebit : » sed hæc repetitio, sententiæ superioris est expositio : ut quod ibi dictum est : « Caro et sanguis ; » hic intelligamus corruptionem, non substantiam carnis : et quod ibi dictum est, « Regnum Dei ; » hic intelligamus incorruptionem. Atque ita nihil aliud dictum putemus : « Caro et sanguis regnum

¹ 1 Cor. xv, 50. — ² Luc. xxiv, 39. — ³ Isai. xl, 6.

» Dei non possidebit ; » quam si diceretur, « Corruptio
 » incorruptionem non possidebit : id est, corruptio carnis
 et sanguinis in illius regni incorruptione non erit, propter
 immutationem scilicet, de qua mox locutus adjunxit :
 « Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem. » Ita
 corruptio quæ carnis et sanguinis nomine significata est,
 in regni illius incorruptione non erit : quia caro quæ nunc
 corruptibilis est, tunc mutata incorruptibilis erit.

XXIII. Moyses autem homo Dei si animam credidisset
 esse mortalem, quod utique credidisset si eam sanguinem,
 non significationis, sed proprietatis causa esse dixisset,
 non alio loco diceret : « Omnis qui tetigerit mortuum ab
 » omni anima hominis, et mortuus fuerit, et non fuerit
 » purificatus, tabernaculum Domini polluit : exteretur
 » anima illa ex Israël ; quoniam aqua expiationis non est
 » circumpersa super eum, immundus est, adhuc immun-
 » ditia ejus in ipso est¹. » Adhuc utique dixit, etiam post
 mortem, quia non est purificatus : ubi præfiguratum lava-
 crum regenerationis intelligit, quod nunc accipiunt qui
 baptizantur in Christo, quisquis audit fideliter : « Si
 » crederetis Moysi, crederetis et mihi, de me enim ille
 » scripsit². »

• XXIV. Quid autem mirum, si iste infelix a luce veritatis
 aversus, et ob hoc luci veritatis adversus, ea quæ non in-
 telligit in Novo Testamento, objicit Veteri Testamento ?
 Sicut etiam illud de apostolo Paulo, ubi ait ad Corinthios :
 « Quod si ministratio mortis in litteris formata lapideis
 » facta est in gloria, ita ut non possent filii Israël inten-
 » dere in faciem Moysi propter gloriam vultus ejus quæ
 » destruitur, quare non magis ministratio spiritus erit in
 » gloria ? Nam si ministratio damnationis gloria est, multo
 » magis ministratio justitiæ abundabit in gloria. Etenim

¹ Num. xix, 13. — ² Joan. v, 46.

» non glorificatum est in hac parte id quod declaratum est
 » propter excellentem claritatem. Nam si id quod destrui-
 » tur, in gloria est, multo magis illud quod manet, in
 » gloria est¹. » Hoc modo iste posuit verba apostolica,
 nec a meliore interpretatione plurimum distat. Quia ergo
 dicta est : « Ministratio mortis in litteris formata lapideis, »
 hinc existimat quod morti ministraverit Moyses, id est,
 mortis auctori ; maligno scilicet spiritui, quem mundi hu-
 jus iste opinatur auctorem : ignorans ministrationem mor-
 tis dictam Legem, secundum illud quod alibi dicit : « Lit-
 » tera occidit, spiritus autem vivificat². » Lex enim quamvis
 justa et sancta et bona, prævaricatoribus intulit mortem,
 quos Dei gratia non adjuvit ad justitiam Legis implendam.
 Oportebat enim ut Testamento Vetere Lex imponeretur
 superbis, et de suæ voluntatis virtute fidentibus, quæ non
 daret justitiam, sed juberet ; ac sic morte prævaricationis
 impliciti, ad gratiam confugerent, non jubentem tantum-
 modo, sed juvantem, quæ Novo Testamento est revelata.
 Hinc putant isti divinorum Eloquiorum blasphematores,
 malam fuisse Legem quæ data est per Moysen, quia dicta
 est : « Ministratio mortis in litteris figurata lapideis³ : » non
 intuentes propter eos esse dictum, qui suo libero arbitrio
 Legem sufficere arbitrabantur, et spiritu gratiæ non ad-
 juti, rei prævaricationis sub ejusdem Legis littera teneban-
 tur. Unde alibi dicit : « Lex iram operatur : ubi enim lex
 » non est, nec prævaricatio⁴ : » hinc ostendens unde dixe-
 rit : « Lex iram operatur. » Neque enim ejus prævaricatio
 mala esset, nisi Lex ipsa bona esset.

XXV. Multum est et nimis longum colligere, quæ in
 hanc sententiam beatus dicit Apostolus, Legem distinguens
 a gratia ; eo quod sub illa elidantur elati, sub ista erigan-
 tur elisi ; et quod illa in tantum bona sit ut bona jubeat,

¹ 2 Cor. iii, 7-11. — ² Ibid. 6. — ³ Joan. 1, 17. — ⁴ Rom. iv, 15.

hæc tantum ut bona conferat. Illa justitiæ facit auditorem, ista factorem. Et ideo sub illa peccator, insuper etiam prævaricator amissa excusatione ignorantiae convictus jacet: sub ista vero et parcente et opitulante, nec qui mala est operatus extinguitur, et ut bona operetur accenditur. Quid ergo est mirum, si illa dicta est: « Ministratio mortis, » ubi littera occidit, malum prohibendo quod fit, et bonum imperando quod non fit; ista vero dicta est: « Ministratio » spiritus, » utique vivificantis, ut a prævaricationis morte surgamus, et justitiam non rei legamus in tabulis, sed liberi in cordibus et in moribus habeamus? Hoc est Testamentum Novum distans a Vetere; quia ibi vetus homo formidinis coarctatur angustiis, hic novus homo spatiat latitude charitatis.

XXVI. Quod autem dictum est de ministro Veteris Testamenti Moyse, « Quod non poterant intendere filii Israël » in faciem ejus propter gloriam vultus ejus¹, » signum erat quia in Lege Christum intellecturi non erant. Et ideo velamen inter faciem Moysi et ipsos positum erat, « Ut non » intenderent, sicut scriptum est, filii Israël usque in » finem². » Finis autem Legis quis est? Ad hoc non ego, sed Apostolus ipse respondeat: « Finis enim Legis, inquit, » Christus, ad justitiam omni credenti³. » Finis perficiens, non interficiens. Finis quippe dicitur propter quem fiunt omnia quæcumque aliquo fiunt officio. Nam inter officium et finem hoc distat, quod officium est in eis quæ facere debemus, finis propter quem facimus. Quia itaque illa omnia propter Christum fiebant, quem filii Israël in eis quæ fiebant non intelligebant; hoc significabat velamen, quod eos usque in finem non sinebat intendere, id est, usque ad faciem Moysi, quæ significabat Christum. Sed ideo dictum est quod evacuetur hæc gloria, quia omnes

¹ 2 Cor. iii, 7. — ² Ibid. 13. — ³ Rom. x, 4.

umbrae significantes evacuantur, cum res quæ significatur advenit. Quemadmodum enim scientia quæ nunc est, evacuabitur, sicut idem dicit Apostolus, cum venerit illa quam dicit facie ad faciem¹: sic et ista quæ in umbris tradita erant Judæis in Vetere Testamento, necesse fuit evacuari revelatione Testamenti Novi.

XXVII. Nec sane omnes in illo populo non intelligebant Christum per illas umbras Testamenti Veteris figuratum: neque enim hæc ipse Moyses et cæteri Prophetæ non intelligebant, qui eum posteris prænuntiabant. Nam in ipsa Epistola ad Corinthios, ubi hæc dicuntur, quæ iste non intelligens posuit tanquam adversa et inimica Veteri Testamento, cur dicit: « Habentes autem eundem spiritum fidei, secundum quod scriptum est: Credidi propter » quod et locutus sum, et nos credimus, propter quod et » loquimur²? » Ubi enim scriptum est: « Credidi, propter » ter quod et locutus sum? » Utique in Psalmis, ad illa Dei eloquia pertinentibus, quæ credita sunt Judæis. « Eundem, inquit, spiritum fidei habentes: » quid est, eundem, nisi quem habebant etiam illi per quos hæc ministrata sunt? Cur etiam in eadem Epistola de Lege testimonium posuit, cum præmisset: « Ut vestra abundantia sit ad illorum inopiam, et illorum abundantia fiat in » vestram inopiam, ut fiat æqualitas³: » subjungens et dicens, « Sicut scriptum est: Qui multum, non abundavit; et qui modicum, non defuit illi⁴. » Cur eis importat Legis auctoritatem, quam dicit fuisse ministrationem mortis, si eo modo intellexit, quo modo ista pestis intelligit?

XXVIII. Atque ut omnes auferantur ambages, quonam modo et Lex ministratio mortis recte dicta sit, et tamen sancta et justa et bona sit, illud recolamus quod in Epis-

¹ 1 Cor. xiii, 12. — ² 2 Cor. iv, 13, et Psal. cxv, 10. — ³ 2 Cor. viii, 14. — ⁴ Exod. xvi, 18.